

Polisen

Polismyndigheten

Nationella operativa avdelningen

Nationellt bedrägericentrum

2026-04-13

Brottsvinsterna för bedrägeribrottsligheten 2025

Analys av anmälda bedrägerier och brottsvinster

Sändlista

1. Beställare

Sammanfattning

Rapporten redovisar brottsvinster för fullbordade bedrägeribrott som anmäldes till Polismyndigheten under 2025. Analysen omfattar 45 106 anmälningar som registrerades under året inom samtliga 56 brottskoder för bedrägeribrottslighet. Dessa brottskoder täcker ett brett spektrum av bedrägerimodus, vilket möjliggör en heltäckande analys av bedrägeribrottslighetens omfattning och ekonomiska konsekvenser.

Eftersom automatiserad datainhämtning av brottsvinster i nuläget inte är möjlig har uppskattningarna baserats på schabloner och manuella beräkningar. Metoden innebär att ett snittpris per bedrägerimodus tas fram och därefter multipliceras med det totala antalet anmälda brott inom respektive kategori. Resultaten för brottsvinster per enskilt bedrägerimodus redovisas med en felmarginal på ± 5 procent.

Brottsvinsterna för bedrägeribrottslighet

För andra året i rad har brottsvinsterna för bedrägeribrottsligheten minskat i Sverige. Under 2025 uppskattas brottsvinsterna från fullbordade bedrägeribrott som anmäldes till Polismyndigheten till cirka 5,7 miljarder kronor. Detta motsvarar en minskning med omkring 10 procent jämfört med 2024, då brottsvinsterna uppgick till cirka 6,3 miljarder kronor. Nivån för 2025 ligger därmed nära den som observerades 2022, då de uppskattade brottsvinsterna uppgick till cirka 5,8 miljarder kronor. Samtidigt var antalet fullbordade bedrägerianmälningar högre under 2025 än under 2022. Denna kombination av fler fullbordade brott men lägre samlade brottsvinster kan indikera att den genomsnittliga brottsvinsten per ärende har minskat över tid.

Bedrägerimodus som bidrar mest till brottsvinster

Investeringsbedrägeri och övriga bedrägerityper utgjorde de största inkomstkällorna för kriminella aktörer under 2025. Brottsvinsterna inom dessa kategorier uppgick till cirka 1,6 respektive 1,5 miljarder kronor. Tillsammans svarade dessa två bedrägerimodus för 55 procent av de totala brottsvinsterna under året, vilket innebär att mer än hälften av de ekonomiska vinsterna från bedrägeribrottslighet kan hänföras till dessa kategorier. Därefter följde romansbedrägeri, vishingbedrägeri samt VD/BEC-bedrägeri, vilka sammantaget genererade cirka 1,1 miljarder kronor under 2025. Brottsvinsterna uppgick till cirka 551 miljoner kronor för romansbedrägeri, 320 miljoner kronor för vishingbedrägeri och 214 miljoner kronor för VD/BEC-bedrägeri.

Antal målsägande som anmäler de högsta brottsvinsterna

Under 2025 förlorade 371 individer mer än en miljon kronor till följd av bedrägeribrott. Detta är ett liknande antal som under 2023, då 370 individer drabbades av förluster i denna storleksordning. År 2024 var motsvarande antal lägre och uppgick till 316 individer. Investeringsbedrägeri var det bedrägerimodus som drabbade flest individer med mycket höga belopp under 2025. Totalt rörde det sig om 265 personer, vilket motsvarar 71 procent av samtliga individer som förlorade mer än en miljon kronor under året. Därutöver drabbades 57 målsägande inom romansbedrägeri, 28 inom vishingbedrägeri och 21 inom VD/BEC-bedrägeri av förluster som översteg en miljon kronor.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
1.1	Bakgrund.....	4
1.2	Syfte.....	5
1.3	Avgränsning.....	5
2	Metod och datainhämtning.....	5
3	Brottsvinster för bedrägeribrottslighet 2025.....	5
3.1	Fullbordade anmälningar med de högsta brottsvinsterna 2025.....	8
4	Försök till bedrägeribrott 2025.....	9
5	Avslutande diskussion.....	10
6	Referenser.....	11
	Bilaga 1. Definitioner av bedrägerimodus.....	12
	Bilaga 2. Mer om metod.....	14

1 Inledning

1.1 Bakgrund

År 2023 introducerades begreppet kriminell ekonomi i Polismyndighetens strategiska verksamhetsplan i syfte att bekämpa och försvåra den organiserade brottsligheten genom brottsförebyggande åtgärder, lagföring och återtagande av brottsvinster (Polismyndigheten 2023a). Inom denna strategiska inriktning utgör brottsvinster ett centralt analysområde, med fokus på hur de genereras, hanteras och återinvesteras i fortsatt brottslig verksamhet.¹

Redan 2023 tog Nationellt bedrägericentrum (NBC) fram den första rapporten om brottsvinster för bedrägeribrottslighet (Polismyndigheten 2023b). NBC återrapporerar både fullbordade brott och försök till bedrägeribrott som anmälts till Polismyndigheten, samt uppskattade brottsvinster baserat på den information som lämnas vid anmälningstillfället. Dessa uppgifter verifieras och kompletteras under utredningsfasen och dokumenteras vid exempelvis förhör, fakturor, kontoupdrag, kort- och kontouppgiftsrapporter samt sammanfattningsrapporter. Den metod som togs fram för datainhämtning och analys används fortsatt i dag.

År 2024 återrapporerade Nationellt bedrägericentrum (NBC), utöver brottsvinster för bedrägeribrottslighet, även en bedömning av mörkertalet avseende omsättningen av brottsvinster, eftersom alla bedrägeribrott inte anmäls till Polismyndigheten (Polismyndigheten 2024a). Samma år genomförde Nationellt bedrägericentrum (NBC), på uppdrag av Projekt EcoCrim, en kartläggning och klassificering av de brottstyper som ingår i den kriminella ekonomin (Polismyndigheten 2024b). Arbetet omfattade även en framtagandet av ett finansiellt *crime script* för vishingbedrägeri (Polismyndigheten 2024b). Sammantaget utgör dessa underlag NBC:s bidrag till Polismyndighetens fokusområde kriminell ekonomi, bland annat inom Noa-insatsen Frigg och vid Nationellt driftcentrum (NDC).

År 2025 redovisade Nationellt bedrägericentrum (NBC), parallellt med återrapporeringen av brottsvinster (Polismyndigheten 2025a), även problem avseende felkodning av bedrägerianmälningar (Polismyndigheten 2025b), i syfte att bidra till en förbättrad kvalitet i Polismyndighetens registrering och hantering av anmälningar. Under samma år deltog NBC i referensgruppen vid Finansdepartementets expertgrupp för studier i offentlig ekonomi (ESO) i arbetet med att uppskatta brottsvinster för samtliga brottstyper som ingår i den kriminella ekonomin (Rostami et al. 2026). NBC var den enda enheten inom Polismyndigheten som bidrog med data om brottslighetens omsättning och brottsvinster, samt med underlag till den vetenskapliga diskussionen om konceptualisering och klassificering av kriminell ekonomi (se Polismyndigheten 2024a, Polismyndigheten 2024b). Inom ramen för detta arbete diskuterades och analyserades metoder för kvantifiering av den kriminella ekonomin, däribland den metod som NBC tillämpar i sina uppskattningar (se bilaga 2). Den data om brottsvinster som produceras av NBC antogs i den officiella beräkningen av den kriminella ekonomin i Sverige, mot bakgrund av deras höga statistiska kvalitet.

¹ En central del av den kriminella ekonomin är symbiosen mellan den legala och illegala marknaden, vilken bidrar till det ökade handlingsutrymme som präglar den organiserade brottsligheten (Polismyndigheten 2023a).

1.2 Syfte

Syftet med rapporten är att redovisa och analysera brottsvinsterna för bedrägeribrottsligheten utifrån anmälningar registrerade hos Polismyndigheten under 2025.

1.3 Avgränsning

Rapporten omfattar brottslighet som anmälts till Polismyndigheten och registrerats i samtliga 56 brottskoder för bedrägeribrott (se bilaga 1). Brottskoden för bedrägeri mot EU:s finansiella intressen (0998), som infördes i september 2023, har exkluderats eftersom anmälningarna i denna kod inte avser denna typ av bedrägeri. Under perioden 2023–2025 rör det sig om 13 felaktigt registrerade anmälningar.

2 Metod och datainhämtning

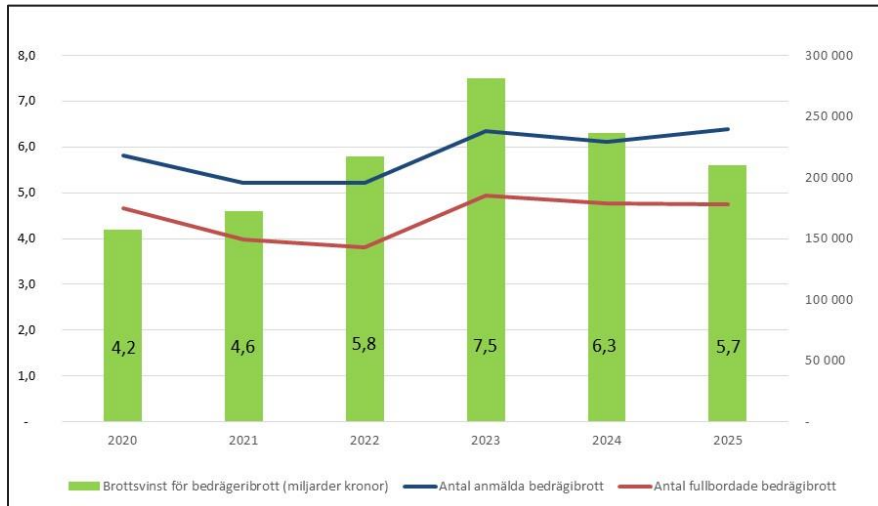
Den totala brottsvinsten för bedrägeribrottslighet utgörs av en aggregering av brottsvinsterna för samtliga 56 brottskoder för bedrägerier (se bilaga 1). Brottsvinsterna har beräknats genom att ta fram ett snittpris per bedrägerimodus, vilket därefter har multiplicerats med det totala antalet anmälda brott. Eftersom automatiserad inhämtning inte är möjlig har beräkningarna baserats på schabloner och estimat. Resultaten för brottsvinster per enskild kategori redovisas med en felmarginal på ± 5 procent (se bilaga 2).

För att uppskatta snittpriset analyseras samtliga anmälningar inom sju bedrägerimodus (romans– investerings–, VD/BEC–, vishing–, försäkrings–, grovt fordrings– och lönegarantibedrägeri). För de övriga sex bedrägerityperna (identitets–, faktura–, annons–, kort– och övriga bedrägerier samt snyltningsbrott) baseras beräkningarna på ett representativt urval av anmälningarna. Felkodade anmälningar exkluderas från beräkningen av snittpriset för respektive brottskod för att säkerställa att snittpriset är representativt för den analyserade brottskategorin.

Noa NBC har under de senaste sex åren analyserat totalt 200 808 anmälningar av bedrägeribrottslighet, fördelade enligt följande: 45 106 år 2025, 40 539 år 2024, 39 706 år 2023, 41 254 år 2022, 19 467 år 2021 och 14 736 år 2020.

3 Brottsvinster för bedrägeribrottslighet 2025

Brottsvinsterna för bedrägeribrottslighet som anmäls till Polismyndigheten uppskattas uppgå till cirka 5,7 miljarder kronor under 2025 (se figur 1 och tabell 1). Det är omkring 10 procent lägre än föregående år, då brottsvinsterna uppskattades till cirka 6,3 miljarder kronor (2024). Figur 1 visar samtidigt att nivån för 2025 ligger nära den som observerades 2022 (cirka 5,8 miljarder kronor). Trots detta är antalet fullbordade anmälningar högre 2025 än 2022, vilket indikerar att kriminella aktörer i större utsträckning lyckas fullborda bedrägerier, men att den genomsnittliga brottsvinsten per ärende är lägre än den nivå som observerades 2022.

Figur 1. Utvecklingen av bedrägeribrottslighet och brottsvinster 2020–2025

Tabell 1. Brottsvinster för bedrägeribrottslighet 2020–2025

	Brottsvinsterna för fullbordade bedrägerier (Miljoner kronor)						%	Variation 2024–2025
	2020	2021	2022	2023	2024	2025		
Romansbedrägeri	350	395	609	470	372	551	10%	+48%
Investeringsbedrägeri	872	759	1239	2 325	1 701	1 596	28%	-6%
VD/BEC–bedrägeri	207	386	237	329	242	214	4%	-12%
Vishingbedrägeri	157	339	619	708	425	320	6%	-25%
Annonsbedrägeri	123,6	123,7	180	177	111	302	4%	+113%
CP–bedrägeri	122	63	64	124	110	78	1%	-28%
CNP–bedrägeri	239	229	253	344	332	334	6%	+0,4%
Identitetsbedrägeri–köp	64	140	94	97	98	64	1%	-35%
Identitetsbedrägeri–lån	494	458	414	114	274	269	5%	-2%
Identitetsbedrägeri–övrigt	101	131	313	171	144	191	3%	+32%
Fakturabedrägeri med kontakt	73	113	103	77	141	127	2%	-10%
Fakturabedrägeri utan kontakt	85	40	8	48	63	105	1,8%	+67%
Försäkringsbedrägeri	16	24	15	23	39	37	0,6%	-5%
Snyltningsbrott	4	6	7	5	3	3	0,1%	+17%
Grovt fordringsbedrägeri	1	65	129	32	3	17	0,3%	+432%
Övrigt bedrägeri	1 315	1 343	1 546	2 429	2 234	1 537	27%	-31%
Lönegarantibedrägeri				4	2	14	0,2%	+706%
Totalt	4 222	4 615	5 830	7 477	6 293	5 692	100%	-10%

Resultaten i tabell 1 visar att investeringsbedrägeri utgjorde den största inkomstkällan för kriminella aktörer under 2025, med brottsvinster om cirka 1,6 miljarder kronor, motsvarande 28 procent av de totala brottsvinsterna. Övriga bedrägerityper (se bilaga 2 för en förteckning över modus inom denna kategori) utgör den näst största kategorin och svarar för 27 procent av de totala brottsvinsterna 2025, vilket motsvarar cirka 1,5 miljarder kronor. Sammantaget står investeringsbedrägeri och övriga bedrägerityper för 55 procent av brottsvinsterna under året. Trots detta har brottsvinsterna inom båda dessa kategorier minskat jämfört med 2024. Brottsvinsterna från investeringsbedrägeri minskade med 6 procent, medan brottsvinsterna från övriga bedrägerityper minskade med 31 procent mellan 2024 och 2025.

Romansbedrägeri utgjorde även under 2025 en betydande inkomstkälla för kriminella aktörer och placerar sig på tredje plats efter investeringsbedrägeri och övriga bedrägerityper. Brottsvinsterna från romansbedrägeri uppgick till cirka 551 miljoner kronor, vilket motsvarar 10 procent av de totala brottsvinsterna under året. Jämfört med 2024 ökade brottsvinsterna från romansbedrägeri med 48 procent.

Kortbedrägeri utan fysiskt kort (card-not-present, CNP) genererade den fjärde största brottsvinsten under 2025, motsvarande cirka 334 miljoner kronor, vilket utgör 6 procent av de totala brottsvinsterna. Ingen större variation observeras mellan 2024 och 2025 för detta bedrägerimodus.

Vishingbedrägeri genererade cirka 320 miljoner kronor under 2025, vilket motsvarar 6 procent av de totala brottsvinsterna och placerar sig därmed på femte plats. Jämfört med 2024 minskade brottsvinsterna från vishingbedrägeri med 25 procent.

Annonsbedrägeri placerar sig på sjätte plats med en brottsvinst på cirka 302 miljoner kronor, vilket motsvarar 4 procent av de totala brottsvinsterna och innebär en ökning om 113 procent jämfört med 2024.

Identitetsbedrägeri-lån återfinns på sjunde plats och genererade cirka 269 miljoner kronor, motsvarande 5 procent av de totala brottsvinsterna 2025. En marginell variation om -2 procent observerades mellan 2024 och 2025 för detta bedrägerimodus.

VD/BEC-bedrägeri genererade cirka 214 miljoner kronor, vilket motsvarar 4 procent av brottsvinsterna under året och placerar sig därmed på åttonde plats. Brottsvinsterna från detta modus minskade med 12 procent mellan 2024 och 2025.

De återstående bedrägerimodus genererade vardera mindre än 200 miljoner kronor i brottsvinster under 2025. I fallande ordning omfattar dessa identitetsbedrägeri-övrigt (191 miljoner kronor), fakturabedrägeri med kontakt (127 miljoner kronor), fakturabedrägeri utan kontakt (105 miljoner kronor), identitetsbedrägeri-köp (64 miljoner kronor), försäkringsbedrägeri (37 miljoner kronor), grovt fordringsbedrägeri (17 miljoner kronor), lönegarantibedrägeri (14 miljoner kronor) samt snyltningsbrott (3 miljoner kronor).

3.1 Fullbordade anmälningar med de högsta brottsvinsterna 2025

Anmälningar som genererar de högsta brottsvinsterna (mer än en miljon kronor) förekommer inom fyra bedrägerimodus: romans-, investerings-, VD/BEC- och vishingbedrägeri. Tabell 2 visar att 371 individer utsattes för dessa bedrägerimodus under 2025 och sammanlagt förlorade cirka 1,5 miljarder kronor. Detta motsvarar en liknande nivå som 2023, då 370 individer förlorade cirka 1,3 miljarder kronor. Under 2024 utsattes däremot 316 individer, vilka sammanlagt förlorade 949 miljoner kronor.

Målsägande för investeringsbedrägeri utgjorde den grupp som förlorade mest pengar under 2025, med sammanlagda brottsvinster om cirka 1,1 miljarder kronor. Det rör sig om 265 individer, vilket motsvarar 71 procent av samtliga individer som drabbades av brottsvinster överstigande en miljon kronor.

Romansbedrägeri utgjorde den näst största kategorin avseende de brottsvinsterna högre än en miljon kronor. Under 2025 förlorade 57 målsägande sammanlagt cirka 172 miljoner kronor. Antalet drabbade individer och brottsvinsterna inom detta modus har varit relativt stabila under de senaste tre åren.

För VD/BEC- och vishingbedrägeri observeras däremot betydande förändringar under den senaste treårsperioden. Inom VD/BEC-bedrägeri ökade antalet individer som förlorade stora belopp från 4 individer 2023 till 13 individer 2024 och vidare till 21 individer 2025. Under samma period ökade brottsvinsterna från cirka 19 miljoner kronor 2023, till 34 miljoner kronor 2024, och vidare till 161 miljoner kronor 2025.

Inom vishingbedrägeri minskade både antalet drabbade individer och brottsvinsterna. 87 individer drabbades under 2023, 35 individer 2024 och 28 individer 2025. Brottsvinsterna för vishingbedrägeri för individer som förlorade stora belopp minskade från cirka 189 miljoner kronor 2023, till 57 miljoner kronor 2024, och vidare till 40 miljoner kronor 2025.

Tabell 2. Antal fullbordade anmälningar med de högsta brottsvinsterna 2023–2025

Bedrägeri	Antal fullbordade anmälningar per brottsvinstersintervall															Totalt (mnkr)			
	1–4 mnkr			4–10 mnkr			10–30 mnkr			30–100 mnkr			+100 mnkr			2023	2024	2025	
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025				
Romans	62	54	49	7	4	6		1	1			1					69 (148)	59 (123)	57 (172)
Investering	175	172	217	19	30	35	8	6	10	6		2	2	1	1		210 (932)	209 (735)	265 (1094)
VD/BEC	2	10	15	1	3	5	1					1					4 (19)	13 (34)	21 (161)
Vishing	82	34	27	3	1	1	2										87 (189)	35 (57)	28 (40)
Totalt (mnkr)	321	270	308	30	38	47	11	7	11	6	-	4	2	1	2		370 (1288)	316 (949)	371 (1467)

mnkr: miljoner kronor

4 Försök till bedrägeribrott 2025

År 2025 anmäldes den största andelen försök till bedrägeribrott som Polismyndigheten har tagit emot under de senaste sex åren. Totalt registrerades 33 516 anmälningar om försök till bedrägeribrott, varav 25 199 avsåg försök till vishingbedrägeri. Detta motsvarar 75,2 procent av samtliga anmälda försök till bedrägeri under 2025 (se tabell 3). Jämfört med 2024 ökade andelen försök till vishingbedrägeri med 8 procent, vilket förstärker bilden av vishingbedrägeri som dominerande bedrägerimodus när det gäller försök.

Den höga andelen försök till vishingbedrägeri kan indikera att denna brottstyp i stor utsträckning bygger på massutskick och systematiska kontaktförsök, där en relativt liten andel leder till fullbordade brott. Samtidigt kan ökningen av anmälda försök också spegla en ökad medvetenhet hos allmänheten, förbättrade varningssystem hos banker och myndigheter samt en större benägenhet att anmäla även misslyckade bedrägeriförsök.

Tabell 3. Antal anmälningar om försök till bedrägeribrott 2020–2025

	Antal anmälningar om försök till bedrägeribrott						%	Variation
	2020	2021	2022	2023	2024	2025		
Romansbedrägeri	82	320	146	81	234	113	0,3%	-52%
Investeringsbedrägeri	239	485	231	47	489	448	1,3%	-8%
VD/BEC-bedrägeri	2 451	1 151	526	543	707	536	1,6%	-24%
Vishingbedrägeri	862	7 764	14 994	20 543	23 393	25 199	75,2%	+8%
Annonsbedrägeri	7 063	3 434	2 034	1 377	365	145	0,4%	-60%
CP-bedrägeri	405	260	260	240	12	41	0,1%	+242%
CNP-bedrägeri	1 991	3 748	2 062	866	1 395	45	0,1%	-97%
Identitetsbedrägeri–köp	1 635	1 222	1 364	1 364	441	325	1,0%	-26%
Identitetsbedrägeri–lån	2 538	1 720	923	760	718	179	0,5%	-75%
Identitetsbedrägeri–övrigt	2 149	922	501	858	87	225	0,7%	+159%
Faktura bedrägeri med kontakt	901	378	1 075	1 222	228	362	1,1%	+59%
Faktura bedrägeri utan kontakt	2 491	1 155	2 753	2 669	602	361	1,1%	-40%
Försäkringsbedrägeri	343	442	401	420	511	424	1,3%	-17%
Snyltningsbrott	9	72	65	9	32	1	0,003%	-97%
Grovt fordringsbedrägeri	530	4	9	3	0	0	0%	0%
Övrigt bedrägeri	1 217	1 189	1 361	2 137	2 150	5 110	15,2%	+138%
Lönegarantibedrägeri*				1	3	0	0%	-100%
Totalt	24 906	24 266	28 705	33 139	31 363	33 514	100%	+7%

* Brottskod introducerades i september 2023

Försök till bedrägeri var betydligt mindre frekventa inom andra bedrägerimodus och har dessutom minskat i relation till antalet anmälningar under 2025 jämfört med 2024. Exempelvis minskade andelen försök till romansbedrägeri med 52 procent mellan 2024 och 2025. Motsvarande minskning uppgick till 8 procent för investeringsbedrägeri och till 24 procent för VD/BEC–

bedrägeri. Dessa minskningar kan indikera att dessa bedrägerimodus i större utsträckning antingen fullbordas eller avbryts i ett tidigare skede utan att registreras som försök.

5 Avslutande diskussion

Mellan 2020 och 2023 ökade brottsvinsterna från bedrägeribrottslighet år för år. Denna utveckling bröts dock under de två senaste åren. Brottsvinsterna minskade med 16 procent mellan 2023 och 2024 och med ytterligare 10 procent mellan 2024 och 2025.

Det är möjligt att flera åtgärder från olika samhällsaktörer har bidragit till denna positiva utveckling. Exempel på sådana insatser är Polismyndighetens arbete mot vishingbedrägeri inom fokusområdet kriminell ekonomi vid Nationellt driftcentrum (NDC), samverkan mellan Polismyndigheten (Nationellt bedrägericentrum och Finanspolisen), Sveriges storbanker och Svenska Bankföreningen inom ramen för Samlit, samt uppmärksamhet genom granskande mediereportage.

Det finns i nuläget inga möjligheter att med vetenskaplig precision avgöra vilka enskilda åtgärder som har haft betydelse för minskningen av brottsvinster från bedrägeribrottslighet sedan 2024. Detta beror bland annat på att flera insatser har genomförts parallellt av olika aktörer, vilket försvårar möjligheten att isolera och mäta effekterna av enskilda åtgärder. Därtill saknas i dagsläget systematiska uppföljningsmodeller och kontrollgrupper som möjliggör kausala analyser av brottsförebyggande insatser inom området.

Mot denna bakgrund bör de observerade minskningarna i brottsvinster tolkas med försiktighet. Även om utvecklingen är positiv, går det inte att dra säkra slutsatser om vilka specifika åtgärder som haft störst effekt eller om minskningen är varaktig över tid. Det finns därför behov av vidare metodutveckling och mer systematiska utvärderingar för att på sikt stärka kunskapsläget kring vilka brottsförebyggande insatser som är mest effektiva för att minska brottsvinster från bedrägeribrottslighet.

6 Referenser

Polismyndigheten (2023a). *Polismyndighetens strategiska verksamhetsplan 2020–2024*. Noa.

Polismyndigheten (2023b). *Brottsvinsterna för bedrägeribrottsligheten 2022*. Noa, NBC. Diariennr A232.846/2023.

Polismyndigheten (2024a). *Brottsvinsterna för bedrägeribrottsligheten 2023*. Noa, NBC. Diariennr A233.272/2024.

Polismyndigheten (2024b). *Kriminell ekonomi. Begrepp och kategorier*. Noa kansli, Projekt EcoCrim. Diariennr A518.354/2023.

Polismyndigheten (2025a). *Brottsvinsterna för bedrägeribrottsligheten 2024*. Noa, NBC. Diariennr A079.275/2025.

Polismyndigheten (2025b). *Felkodning av bedrägerianmälningar*. Noa, NBC. Internt PM.

Rostami, A., Mondani, H., Mellberg, J. & J. Roine (2026). *Svarta siffror – En ESO-rapport om den kriminella ekonomis omfattning*. Rapport till Expertgruppen för Studier i Offentlig ekonomi. 2026:1.

Bilaga 1. Definitioner av bedrägerimodus

Bedrägerimodus [Brottskod]	Definition
Romansbedrägeri [0942 till 0945]	Gärningspersonen inleder en kärleksrelation eller liknande relation med en person, genom fysisk kontakt eller via internet, i syfte att vilseleda till handling som innebär ekonomisk vinning för gärningspersonen, exempelvis att genom olika förevändningar förmå personen att låna ut eller skänka pengar till gärningspersonen och ekonomisk skada för brottsoffret.
Investeringsbedrägeri* [0946 till 0949]	Gärningspersonen vilseleder en person att placera kapital i något (till exempel finansiella instrument eller företag) som inte existerar, inte har något värde, har lägre värde än utlovat eller är svårt att värdera, i syfte att ge ekonomisk vinning till gärningspersonen och ekonomisk skada för brottsoffret.
VD/BEC–bedrägeri** (BEC: Business Email Compromise)	Gärningspersonen utger sig via, företrädesvis, e–post för att vara en nyckelperson i ett bolag (oftast VD eller ordförande) och förmår någon annan i bolaget att genomföra transaktioner eller andra handlingar som innebär vinning för bedragaren och skada för brottsoffret.
Vishingbedrägeri / Smishingbedrägeri***	<p>Gärningspersonen utger sig via telefon för att vara från olika företag och banker, men även myndigheter eller annan samhällsviktig aktör. De uppringda personerna manipuleras att lämna ifrån sig sina inloggningsuppgifter eller uppmanats att använda sitt Bank–ID och därefter föra över pengarna till ett annat konto. Gärningspersonen kan alternativt skicka sms som uppmanar personerna att ringa gärningspersonen eftersom det påstås pågå bedrägligt beteende mot deras bankkonton. Därefter följs samma modus.</p> <p>Med fysisk vishing uppger gärningspersonen att det har varit brott eller rån i området och uppmanar brottsoffret att ta fram sina smycken, kontanter och bankkort så att en polis kan komma och fotografera godset. En gärningsperson kommer till brottsoffrets bostad och tar med sig godset.</p>
Annonsbedrägeri [0984 till 0987]	Gärningspersonen vilseleder en intresserad köpare genom att via en annons erbjuda en vara eller tjänst till försäljning eller uthyrning. Efter att betalning ägt rum uteblir leveransen helt eller så levereras en falsk/felaktig vara. Ett annonsbedrägeri kan även ske genom att gärningspersonen agerar som en intresserad köpare till det som erbjuds via annons, i syfte att komma över det som erbjuds via annonsen utan att betala säljaren, eller genom att betala med falska betalningsmedel.
Identitetsbedrägeri– köp [0958 till 0961]	Identitetsbedrägeri–köp innebär att gärningspersonen olovligen köper en vara/tjänst eller liknande, genom att utnyttja någon annans identitet (exempelvis namn eller personuppgifter).
Identitetsbedrägeri–lån [0962 till 0965]	Identitetsbedrägeri–lån (s.k. kreditbedrägerier) innebär att gärningspersonen olovligen på kredit köper en vara/tjänst eller tar ett lån, eller liknande, genom att utnyttja någon annans identitet (exempelvis namn eller personuppgifter). Även bolag kan användas som låntagare för att sedan försättas i konkurs.
Identitetsbedrägeri– övrigt [0966 till 0969]	Identitetsbedrägeri–övrigt innebär att gärningspersonen olovligen utnyttjar någon annans identitet (exempelvis namn eller personuppgifter).
Fakturabedrägeri med kontakt [0970 till 0973]	Fakturabedrägeri som föregåtts av någon form av kontakt med den utsatte, exempelvis genom telefonförsäljning, där fakturamottagaren blir vilseledd att exempelvis ingå ett avtal med avsändaren.

Fakturabedrägeri utan kontakt [0974 till 0977]	Fakturabedrägeri som inte föregåtts av någon form av kontakt med den utsatte, exempelvis genom utskick av oriktig faktura (s.k. bluff-faktura).
Kortbedrägeri med fysiskt kort – CP [0978 till 0981]	S.k. Card present. En transaktion (köp, uttag etc.) är genomförd i direkt interaktion med säljare eller från uttagsautomat, där köparen/den som har kortet är fysiskt närvarande och kortet är synligt och används vid transaktionen. Det handlar om kort som tillhör någon annan och har blivit upphittat eller stulet, eller förfalskade kort.
Kortbedrägeri utan fysiskt kort – CNP [0982, 0983]	S.k. Card-not-present. En transaktion (köp, uttag etc.) är genomförd via internet eller på annat sätt, där köparen/den som har kortet/kort-uppgifterna inte är fysiskt närvarande, och där något fysiskt kort inte är synligt, men kortdata används vid transaktionen.
Försäkringsbedrägeri [0988]	S.k. Bedrägeri mot försäkringsbolag. Gärningspersonen har genom sitt agerande fått ersättning för en skada som inte inträffat eller medvetet skaffat sig en högre ersättning vid skada än vad personen är berättigad till, alternativt överdrivit värdet på något som stulits eller gått sönder.
Snyltningsbrott [0989]	Gärningspersonen tillgodogör sig husrum, förtäring, transport eller annat som tillhandahålls under förutsättning av betalning, utan att betala för sig.
Grovt fordringsbedrägeri [0990, 0991]	Gärningspersonen riktar betalningsuppmaningar till en vidare krets i syfte att vilseleda till handling som innebär vinning för gärningspersonen och skada för mottagarna, och förfarandet har avsett betydande värde.
Övrigt bedrägeri**** [0992 till 0995]	Övriga typer av bedrägerier som regleras i 9 kap. 13 a § BrB, som inte omfattas av ovanstående brottstyper, och för vilka specificerade brottskoder ska användas.
Lönegarantibedrägeri [0997]	Det är en statlig garanti för den lönefordran som en arbetstagarare har mot en arbetsgivare, om arbetsgivaren har försatts i konkurs eller liknande förfarande.

Källor: Brå (2026). *Klassificering av brott v.14*. s 62–66.

* Inhämtas genom sökningar på termen *investering* i samtliga brottskoder för bedrägeri, men undantag för brottskoderna för investeringsbedrägeri.

** Inhämtas genom sökningar på följande termer i samtliga brottskoder för bedrägeri: *VD, CEO, chef, ordförande, revisor, kassör, inköpsansvarig, styrelse, ekonomiansvarig, platschef, säkerhetschef, löneansvarig, ekonomiavdelning och utlandsbetalning*.

*** Uppgifterna inhämtas inom följande brottskoder: befogenhetsbedrägeri, annan social manipulation, övrigt bedrägeri samt övriga brott mot 9 kapitlet i brottsbalken.

**** I kategorin övrigt bedrägeri ingick under 2025 bland annat användning av falska dokument (exempelvis fullmakter, anställningsavtal, kontrakt och underlag för kredit) samt falska namnteckningar och falska sedlar. Därutöver förekom falska uppgifter om dödsbon, inköp på delbetalning som inte betalats, dubbelbetalningar vid betalningsterminaler samt användning av bankkort, Swish eller Bank-ID av släktingar eller bekanta utan behörighet. Vidare omfattade kategorin felaktiga eller uteblivna reparationer, utlåning av pengar som inte återbetalats, returnering av varor som inte köpts, betalning för tjänster eller varor som inte levererats samt betalning för tjänster som felaktigt utgetts vara kostnadsfria. Även deltagande i falska tävlingar samt användning av falska webbplatser ingick i denna kategori.

Bilaga 2. Mer om metod

Beräkningen av brottsvinster för bedrägeri baseras på en analys av ett urval av anmälningarna och genomförs i fyra steg: fastställande av urvalets storlek, identifiering av anmälningar där brottsvinster ska inhämtas, hantering av datainhämtning samt beräkning av snittpris per brottstyp.

Steg 1. Fastställande av urvalets storlek. Polismyndigheten registrerar anmälda brott genom ärenden, vilka identifieras med ett k-nummer i Durtvå.² Det betyder att det finns en ändlig population av ärenden där samtliga objekt är kända och har samma sannolikhet att ingå i urvalet. Fokus i det första steget är att fastställa hur många ärenden som krävs för att skapa ett representativt urval av populationen i syfte att beräkna brottsvinsten. Eftersom populationen är begränsad kan urvalets storlek beräknas med hjälp av följande formel:

Formel:

$$\frac{Z^2 \cdot p \cdot (1-p)}{e^2} \cdot \frac{1}{1 + \left(\frac{Z^2 \cdot p \cdot (1-p)}{e^2 \cdot N} \right)}$$

Parametrar:

Z: standardavvikelse
p: graden av variabilitet
e: felmarginal
N: populationens storlek

Värde:

Z: 95%
p: 0,5
e: 5%
N: totalt anmälda brott per bedrägerimodus

Standardavvikelsen anger hur mycket urvalets värden avviker från medelvärdet för det analyserade attributet, i detta fall snittpriset. I en normalfördelning ligger cirka 95 procent av observationerna inom två standardavvikelser från medelvärdet. Förenklat innebär detta att 95 av 100 anmälningar som ingår i urvalet har ett snittpris som ligger inom detta intervall.

Felmarginalen anger det intervall inom vilket populationsvärdet, det vill säga snittpriset, kan förväntas ligga och uttrycks vanligtvis i procent. Vid beräkningen av snittpriset för respektive bedrägerimodus har en felmarginal på ±5 procent tillämpats.

Graden av variabilitet representerar den uppskattade andelen av en egenskap i populationen. När andelen är okänd sätts p till 0,5, eftersom detta maximerar variansen och därmed resulterar i den mest konservativa uppskattningen av urvalsstorleken.

Värdena för de parametrar som ingår i formeln är de som används mest frekvent inom samhällsvetenskaplig forskning, bland annat inom kriminologi och polisforskning, och bedöms vara relevanta för denna typ av analys.

Steg 2. Identifiering av anmälningar där brottsvinster ska inhämtas. En lista över samtliga ärenden som registrerats hos Polismyndigheten inhämtas.³ Ärendena är ordnade kronologiskt, vilket möjliggör analys av variationer i brottsvinst över tid. För att identifiera vilka ärenden som

² Durtvå är ett av Polismyndighetens IT-system och innehåller bland annat funktioner för registrering av anmälningar samt uppgifter i brottsutredningar och andra händelser. I systemet registreras även tvångsmedel samt hantering av föremål som tagits i beslag.

³ Listan innehåller information om diarienummer (k-nummer), antal anmälda brott, brottskod samt brottsdatum (inskrivningsdatum).

ska ingå i beräkningen av brottsvinster tillämpas en systematisk urvalsmetod. Metoden möjliggör analys av variationer över tid, exempelvis per kvartal eller månad. Det systematiska urvalet fastställs genom att beräkna ett intervall, vilket görs genom att dividera urvalets storlek med populationens storlek. Intervallet används därefter för att selektera ärenden i listan. Om intervallet exempelvis uppgår till tre inhämtas brottsvinsten för vart tredje ärende i registerlistan. Urvalet genomförs separat för varje bedrägerityp.

Steg 3. Hantering av datainhämtning. I detta steg tas brottsvinsten fram genom att läsa och registrera brottsvinsten för varje enskilt ärende som ingår i urvalet. Om målsägande inte har lämnat uppgift om förlorat belopp ersätts anmälan med en annan anmälan som innehåller sådan information. För att hantera detta på ett standardiserat sätt tillämpas en fastställd regel som kan användas vid liknande tillfällen. Ett ärende ersätts då med föregående ärende på listan.

Steg 4. Beräkning av snittpris per brott. I Durtvå registreras antalet brott per ärende. Denna information inhämtas och används för att beräkna brottsvinsten per brott genom att den totala brottsvinsten per ärende divideras med antalet brott. Därefter multipliceras snittpriset per brott med antalet anmälningar inom respektive brottskod för att beräkna brottsvinsten för varje bedrägerimodus.